

Nieuwsbrief Nieuw Bibliotheekwerk

nr. 12, jaargang 4, december 2004

Uitgave: 10 PBC's/PSO's. Redactie: Wim Keizer, tel. 023 – 5546387, e-mail wkeizer@probiblio.nl

Van de redactie

Wat zal 5766 (Joods), 4702 (Chinees), 2005 (Christelijk), 1997 (Ethiopisch), 1425 (Mohammedaans), 1384 (Iraans) of 4 (Koepelconvenants) ons brengen?

De strategische hoofdlijnen waar de VOB-leden op zitten te wachten? Nieuwe inzichten bij overheidsbestuurders? Een toevloed van nieuwe bibliotheekleden die graag een nationale bibliotheekkaart willen hebben? Teleurstelling bij mensen die meteen een *internationale bibliotheekkaart* hadden willen aanschaffen? Lees het in de 5^e jaargang van de Nieuwsbrief Nieuw Bibliotheekwerk.

Maar nu eerst het decembernummer: een beschouwing over drie jaar Koepelconvenant, een verslag van de laatste VOB-ledenvergadering en berichten van DOBB en SOOB.

Wim Keizer
15 dec. 5765/4701/2004/1996/1424/1383/3

Opinie

Drie jaar Koepelconvenant; drie grote spanningsvelden

Deze maand bestaat het Koepelconvenant *drie jaar*. Op 20 oktober 2003 besloten de partners een Aanhangsel (later Aanvulling genoemd) te maken: een "aanpassing aan de economische omstandigheden". In juli 2004 werd de tekst gepubliceerd, op 17 november 2004, *ruim een jaar* na het besluit die aanpassing te maken, werd de tekst officieel ondertekend. Kritiek uit het bibliotheekveld had geen zichtbare invloed op de handelwijze van de drie partners, OCW, IPO en VNG. "Het gaat goed met de bibliotheekvernieuwing", berichtte de voorzitter van de stuurgroep, de Zuid-Hollandse CdK J. Franssen, opgewekt tijdens een congres voor gemeenten van VNG en Procesbureau op 11 november. Maar we moeten wel vrijwilligers en professionals aan elkaar koppelen, want vrijwilligerswerk is onmisbaar.

En de VNG zei 11 november dat het richtlijnenniveau binnen de huidige financiële middelen moet blijven. In een Statencommissievergadering d.d. 27 oktober 2004 heeft de Zuid-Hollandse gedeputeerde Cultuur, E. van Heijningen, geopperd dat voor het behalen van het instapniveau de bijdrage van vrijwilligers wellicht *gekaptaliseerd* kan worden om op die manier toch aan 11 euro per inwoner te komen. (In Zuid-Holland zitten relatief veel gemeenten met vrijwilligerswerk onder het instapniveau).

Drie zwakke punten

Vorig jaar signaleerde ik in een evaluatie van twee jaar Koepelconvenant drie zwakke punten:

1. Het Koepelconvenant wil *vergaande doelmatigheid*, maar de hele operatie dreigt uit te lopen op veel te kleine basisbibliotheken, waardoor bij voormalig bij een PBC aangesloten bibliotheken geen sprake is van schaalvergroting, maar van *schaalverkleining*. Dus, geheel los van inzet provinciale subsidie, *kostenvermeerdering* in plaats van kostenverlaging (behalve in Groningen, Drenthe en Overijssel waar het netwerkconcept in plaats van het basisbibliotheekconcept voorop staat).
2. Gelden van de 5,5-miljoenregeling zijn niet besteed aan laten overnemen van directievoering en financiële administratie door voormalig aangesloten bibliotheken (als onderdeel van een BB).
3. Bibliotheek.nl is de belangrijkste vernieuwing, maar die is zonder basisbibliotheekconcept even goed (of even moeilijk) te realiseren als met het basisbibliotheekconcept, en wellicht nog beter zonder, want naar de mate waarin bibliotheken minder doen aan kosten-efficiency door een behoorlijk grote schaal te kiezen (in PBC-verband of in een grote BB) kunnen ze moeilijker bijdragen aan het omslagstelsel voor Bibliotheek.nl.

In verband met het *eerste zwakke punt* noemde ik 3 alternatieven:

1. Het Groningse, Drentse of Overijsselse netwerkmodel;
2. Het model van de Raad voor Cultuur, niet met 400.000 tot 500.000 inwoners maar met 500.000 tot 1 miljoen inwoners (middelgrote provincie);
3. Naast opschaling van het bibliotheek-niveau tot middelgrote bibliotheken ook opschaling van PBC's: 3 of 4 ProBasis-biblio's.

De modellen 1 en 2 kunnen er in de drie genoemde provincies toe tenderen om samen te vallen. Over het derde model was ik minder enthousiast, omdat het niet makkelijk is buiten provinciegrenzen het begrip regionaal of provinciaal netwerk in te vullen, naast het landelijke netwerk.

Het *tweede zwakke punt* is in de Aanvulling aangepakt: onder voorwaarden krijgen de 30-min-gemeenten uit de 5,5-miljoenregeling 0,82 euro per inwoner voor (bekostiging van) overnemen van directievoering en administraties van de PBC's.

Het *derde zwakke punt* hangt nauw samen met het eerste punt: hoe kleiner de BB, hoe moeilijker het zal zijn bij te dragen aan het omslagstelsel voor Bibliotheek.nl en om op lokaal niveau deel te nemen aan diensten van Bibliotheek.nl.

Helicopter view

Even uitzoomend en met een *helicopter view* nog eens naar de evaluatie van vorig jaar + de ontwikkelingen in 2004 kijkend zie ik *drie grote spanningsvelden* die elk en gezamenlijk het proces behoorlijk bederven en zelfs kunnen laten mislukken.

Competentiestrijd

Eerste spanningsveld: centraal ↔ decentraal.

Minister Remkes constateerde het zelf: de overheden zijn verwickeld in een competentiestrijd. "Remkes gruwet van het eindeloze getouwtrek om bevoegdheden, waarbij iedere bestuurslaag schermt met zijn autonome positie", aldus Binnenlands Bestuur van 1 oktober. Maar vol trots meldde de VNG in november dat de autonomie van gemeenten nu vastligt in een *Code voor de interbestuurlijke verhoudingen*. Het Rijk mag zich niet bemoeien met onderwerpen die horen bij de autonome beleidsruimte van gemeenten. Daar kunnen volgens VNG Magazine dus ook geen prestatieafspraken

over gemaakt worden. Verder wil de VNG zo min mogelijk specifieke uitkeringen.

De 5,5 miljoen-regeling en de (vanaf 2007) 20 miljoen vernieuwingsgeld zijn natuurlijk specifieke uitkeringen. De VNG heeft haar handtekening onder Koepelconvenant en Aanvulling gezet. Maar wat is een handtekening van de VNG eigenlijk waard, zo lang zij niet graag specifieke uitkeringen ziet die de autonomie van gemeenten aantasten? En bovendien achten gemeenten zich totaal niet gebonden aan een handtekening van de VNG, wat wel blijkt uit de gemeentelijke bezuinigingen op bibliotheekwerk. Volgens de secretaris-directeur van de VOB, Jan-Ewout van der Putten, zijn de bezuinigingen zelfs de grootste bedreiging voor het vernieuwingsproces.

Naast bezuinigingen zien we ook dat de lagere overheden hun terreinen gaan afbakenen. De provincie, altijd de hoeder van belangen van het platteland, wil in veel gevallen geen "lokale taken" meer bekostigen. Provinciaal bibliotheekgeld wordt ingezet voor innovatie en netwerktaken. Bovendien wordt het provinciale geld gelijkelijk ingezet voor bibliotheken in *alle* gemeenten, waarmee bij een gelijkblijvend subsidieniveau de spoeling dunner wordt. En als derde factor, het is al genoemd, leidt de BB-vorming voor bij PBC's "aangesloten bibliotheken" tot schaalverkleining, als de nieuwe BB autonomie hoger stelt dan uitbesteding van taken. Bibliotheekwerk op het platteland komt door de vernieuwingsoperatie dus drievoudig onder zware druk te staan. De laatste maanden getuigen de knipselkranten er steeds meer van dat plattelandsbestuurders bij Statenleden verhaal komen halen.

Maar ik denk dat de *grootste bedreiging* voor de vernieuwing de halfslachtigheid van de rijksoverheid is, zoals gedemonstreerd in een vaag Koepelconvenant en een jaar durend proces om een Aanvulling te creëren. OCW zal moeten kiezen: of het bibliotheekwerk helemaal overlaten aan de gemeentelijke autonomie of toewerken naar hernieuwde wetgeving plus een forse eigen rijksbijdrage om bij gemeenten echt schaalvergroting en vernieuwing te kunnen afdwingen. Helemaal overlaten aan gemeentelijke autonomie lijkt me nog beter dan het gemodder dat we nu te zien krijgen. Je kunt modder echt niet kapitaliseren door hem goud te noemen.

Positie PSO's

Tweede spanningsveld: PSO's: marktorganisatie ↔ taakorganisatie.

Tussen rijk en gemeenten kunnen PBC's/PSO's met subsidie van de provincie en ook los van de subsidie door het creëren van schaalgrootte nuttige dingen doen. Helaas, er is een probleem: bibliotheken, gemeenten en provincies weten niet wat ze precies willen met die PBC's/PSO's. Terecht zei Rob Pronk, directeur Biblionet Groningen, in een interview in het juninummer van de Nieuwsbrief dat bibliotheken een half-slachtige houding tegenover de PSO's aannemen: "Ik vind de pogingen die ik in andere provincies bij bibliotheken zie om de PSO buiten het netwerk te houden heel raar. Als men dan echt een klant-leverancierrelatie wil, moet je van die PSO een BV maken met aandeelhouders. Zo'n PSO moet dan in haar tarieven 30 tot 40 % ondernemersrisico verdisconteren. Maar dat wil men ook weer niet, men laat ze bungelen, zonder duidelijk te zijn. Men neemt niet de consequenties van bepaalde denkbeelden. Men wil een niet onbelangrijke speler buiten het netwerk houden, maar juist dat is heel ouderwets. In het bedrijfsleven gaat het steeds meer toe naar ketens, naar netwerken". En het voornaamste van de netwerkgedachte noemde Rob: *kennis delen*.

Hier moet aan toegevoegd worden dat ook PBC's zelf niet altijd weten wat ze willen. Willen ze zich *dienstbaar* opstellen en er in een provinciaal netwerk *van en voor de bibliotheken* zijn of willen ze liever primair met behulp van flink wat provinciaal subsidiegeld ondernemer spelen? Willen ze graag primair een *taakorganisatie* zijn die in opdracht van de provinciale overheid bibliotheken ondersteunt (die zelf weer voor 80% afhankelijk zijn van gemeentelijke subsidie) of willen ze graag een *marktorganisatie* zijn die zich zo onafhankelijk als maar mogelijk is naar de provincies opstelt en vanuit eigen *kracht en macht* producten en diensten afzet op de *bibliotheekmarkt*? Ook hier zien we veel halfslachtigheid en een mix van managerstaal en bibliothecaristaal. De retorieken van marktorganisaties (klant-leverancierrelaties, businessplannen, concurrentiekracht, geen monopoliepositie, geen gedwongen winkelnering, mededingingsregels, marktverbreding) lopen dwars door die van taakorganisaties heen (partners in het netwerk, er van en voor de bibliotheken zijn, niet-vrijblijvende afspraken

maken, transparant zijn, synergie creëren door collectieve taken in één hand te leggen, gewenste winkelnering). De discussies tussen de OBD en Biblioservice Gelderland over concurrentie zijn maar een klein voorbeeld van waar deze verschillende opvattingen toe kunnen leiden.

Waar PBC's het niet weten, zouden de provincies veel duidelijkheid kunnen scheppen door in elk geval niet ook zelf de genoemde retorieken door elkaar te gooien (wat echter nogal eens het geval is, je hoeft alleen maar een paar verslagen van Statencommissievergaderingen door te lezen om te weten dat het zo is). Van *regisseurs* mag aanzienlijk meer verwacht worden. Kan IPO er niet eens een verhelderende studiedag aan wijden? Het zou eens te rade kunnen gaan bij de Openbare Bibliotheek Amsterdam, waar netwerk, PBC, WSF en BB in een werkgebied van bijna 800.000 inwoners ineengeschoven zijn en er onversneden sprake is van een taakorganisatie.

Wat wil branche zelf?

Derde spanningsveld: weinig heel goed doen ↔ veel half doen.

Het derde en misschien wel grootste spanningsveld zit in de bibliotheekbranche zelf: de spanning tussen een paar dingen nu eens echt helemaal goed doen en veel dingen half. Onder aanvoering van de VOB kiest de branche in feite voor het laatste. Erger dan de natte kranten die boekhandelaar Maarten Asscher als hoofd Kunsten bij OCW in het gezicht woeien (bekend van artikel *Behoud de boekige bibliotheek* in Volkskrant 15 september 2004) zijn de dikke pakken nogal eens bloedeloos proza die de VOB loslaat op haar leden. Het pakket voor de laatste ledenvergadering spande echt helemaal de kroon. Modern als de VOB is, worden ze niet eens meer toegezonden, je mag ze nu zelf downloaden en printen. Het dikste stuk, over de virtuele mediatheek, bedroeg 73 pagina's. Ik vraag me in alle gemoede af of er, behalve Henk Middelveld, ook maar één vertegenwoordiger van een VOB-lid is die de stukken voor de ledenvergadering van 9 december allemaal heeft gelezen.

Maarten Asscher schreef: "De bibliotheken zijn in de afgelopen jaren met een huiveringwekkende hoeveelheid eisen geconfronteerd waar met geen mogelijkheid aan te voldoen valt. De vraag is ook of dat wel wenselijk zou zijn". En: "Ik moet er niet

aan denken dat openbare bibliotheken in Nederland op grote schaal ingezet gaan worden als "intermediair tussen overheid en burger" of om te waken over "het vertrouwen tussen burger en overheden". De politiek lijkt de openbare bibliotheek te beschouwen als een verlengstuk van zichzelf, in de vorm van een welzijnscentrum, stemlokaal, buurthuis, VVV, internetcafé annex activiteitencentrum".

Maar wat willen we zelf? Terecht vroegen Hans Veen en Chris Wiersma 9 december om positionering, om grote lijnen, om visie, om strategie. Het ochtendgedeelte van de junivergadering 2005 zal er speciaal aan worden gewijd (zie verslag ledenvergadering 9 december 2004 in deze Nieuwsbrief).

Slot

Alleen als de rijksoverheid duidelijk inzet op nieuwe wetgeving met een eigen structurele financiële bijdrage, als de provincies de PSO's primair neerzetten als provinciale taakorganisaties (netwerkpartners) en als de bibliotheekbranche vanuit een zelfstandige positie en visie in eigen huis duidelijke prioriteiten weet te stellen, kan het iets worden met de bibliotheekvernieuwing. Kunnen we verwachten dat aan deze drie voorwaarden zal worden voldaan? In de VOB-ledenvergadering van juni 2005 zal dat nog niet het geval zijn, maar ik blijf een optimist.

WK

VOB: projectbureau van overheden of organisatie met stevige eigen positie?

Zijn openbare bibliotheken zelfstandige organisaties die een eigen koers varen, ook al hebben zij voor een (groot) deel van hun taken overheidssubsidies nodig, of zijn zij willoze verlengstukken van de overheden?

Ziedaar de brandende vraag die na een paar jaar Koepelconvenant al enige tijd onder de Nederlandse veengrond smeulde en die in de VOB-ledenvergadering van 9 december plotseling in alle hevigheid oplaaide. Jaarbeurszaal 717 was bijna te klein om alle leden te herbergen, maar met van elders aangesleepte stoelen lukte het nog net. De vergadering begon kalmjes met de uitreiking van de bibliotheekinnovatieprijs, de

vaststelling van notulen en mededelingen over leenrecht, gentlemen's agreement en content, maar bij het punt Jaarplan 2005 + convenant VOB/OCW kwam er spanning in de zaal die ook VOB-secretaris-directeur Jan-Ewout van der Putten zicht- en hoorbaar opwond.

Wet

Het begon met de vraag van Gerard Kocx (Bibliotheek Enschede) waarom er in het jaarplan niets te vinden is van het DOBO-verzoek het idee van OBD-directeur Henk Middelveld te volgen om te gaan werken aan een ABC-wet. Waarop Van der Putten zei dat een wet voortdurend in zijn achterhoofd zit en dat hij de leden zal laten weten hoe de VOB hiermee wil omgaan.

Cultureel ondernemerschap

Hans Veen (Bibliotheek Eindhoven) stapte naar voren en liet weten bedenkingen tegen een wet te hebben en alles wat daar bij hoort zoals richtlijnen en normen. Alleen al het instapniveau geeft veel discussie. Hij meende dat de bibliotheekbranche moet kiezen: of voor cultureel ondernemerschap of voor overheidsorganisaties die in een kader van wetgeving dingen doen die de overheden graag willen. "Ik kies voor het eerste. Ik ben heel huiverig voor het tweede. Ik wil graag dat we offensiever worden. De VOB wordt al een soort OCW-agency en daar heb ik bedenkingen tegen. We hebben een stevige eigen positie nodig". Van der Putten zei met wat stemverheffing het er mee eens te zijn. "We zeggen altijd wel dat we onderdeel van het publieke bestel zijn. Maar er is ook een streven minder afhankelijk van de overheden te zijn, ik weet het. We moeten het er over hebben wat cultureel ondernemerschap is en wat er in een wet moet staan. Gaat het om details of om beginselen? Bij een wet hoeven we niet meteen te denken aan de oude Bibliotheekwet. Het is noodzakelijk ons hiermee bezig te houden. Maar als we nu zeggen: we zijn onafhankelijke ondernemers, houden we weinig geld over". Waarop Hans Veen zei dat hij onder cultureel ondernemerschap niet verstaat dat we ons los maken van de overheid, maar dat we meer een eigenstandige positie innemen naar de overheid.

Visie, strategie, lijnen

Chris Wiersma (PBC Utrecht) liet weten het heel erg eens te zijn met Hans Veen.

"Iedereen is bezig met bezuinigingen en met basisbibliotheekvorming, maar daar staat bijna niets over in de stukken van vandaag. Dat bevestigt mijn beeld dat u een projectbureau van de overheid bent en zich los zingt van de werkelijkheid. Er is behoefte aan visie en aan strategische impulsen. U moet minder projectbureau worden en meer grote lijnen uitzetten. U moet mensen uitnodigen daar aan mee te doen". Voorzitter Erik Jurgens constateerde hier niet zomaar mee verder te kunnen. De afspraak werd gemaakt de ochtendbijeenkomst van de junivergadering 2005 geheel te wijden aan dit onderwerp.

Scherper

Het VOB-bestuur had de concept-overeenkomst met OCW gevat in de vorm van een briefwisseling met zijn deel er al bij. Van der Putten: "We laten de Aanvulling nu voor wat zij is". Willem Huberts (Bibliotheek Nijmegen): "Het grote probleem is dat ook de overheden het Koepelconvenant laten voor wat het is. Gemeenten bezuinigen en lappen het Koepelconvenant aan hun laars. Dat moet u los van het instapniveau apart benoemen". Van der Putten zei dat het er al instond, maar volgens Huberts kan zo'n reactie met meer passie. Jurgens: "U ziet het niet, maar hij borrelt en kookt".

Op aandrang van leden werden de voorwaarden – de 15 september aanvaarde moties - die de VOB stelt aan zich verbinden tot de afspraken in de Aanvulling aangescherpt.

Er stond: "Met deze kanttekeningen verbindt de Vereniging zich om de taken ter hand te nemen die in de Aanvulling aan haar zijn toebedacht". Dat kan wat scherper, vond Hans van Velzen (Bibliotheek Amsterdam) en voorzitter Jurgens was het daar van harte mee eens. OCW moet de kanttekeningen niet zo maar aan de kant kunnen schuiven. Maar Van der Putten sputterde wat tegen. "Het is een fijn spel. We moeten elkaars polsen niet verzwikken". Jurgens: "Wat de VOB moet doen staat wel op een juridische manier geformuleerd, waarom kan het voorbehoud dan ook niet juridisch worden geformuleerd? Het is toch geen probleem om het zo iets sterker te maken?" Van der Putten ging akkoord.

5 of 25 %?

Is een verhoging van 20 naar 21 cent per inwoner voor het omslagstelsel Bibliotheek.nl

een verhoging met 5% of met 25%? Die vraag wierp Hans van Velzen op bij het bedrijfsplan Bibliotheek.nl. Hij had als mede-onderhandelaar begrepen dat 16 cent voor de content was en dat daar geen sprake is van indexering. Dus is er in feite sprake van een verhoging van 4 cent naar 5 cent: 25%. Het antwoord kwam van Evert Slot: bij een deel van de content is, nadat Van Velzen er niet meer bij betrokken was, toch indexering afgesproken.

Gelders uittreksel

Gerard Huis in 't Veld (BB De Graafschap i.o.) meldde dat er in Gelderland een soort Gelders uittreksel van Bibliotheek.nl is gemaakt. Dat geeft veel inzicht. In netwerkverband wil men AI@din, Landelijk Lenen en de Virtuele Mediatheek gaan aanpakken.

Landelijk lenen

Bij het onderwerp Landelijk Lenen citeerde Joep van Dijk (Bibliotheek Breda) wat het DOBB vindt over het collectiebeleid (zie elders in deze Nieuwsbrief): denk niet dat Landelijk Lenen goede, bereikbare collecties kan vervangen. Henk Middelveld stelde vast dat met Landelijk Lenen veel geld gemoeid is voor een kleine bovenlaag. "Als we minder systemen hadden gehad, was het allemaal niet nodig geweest. Wat we nu doen is suboptimalisatie".

Nationale Bibliotheekkaart

Wat werd er nu precies van de leden gevraagd bij het voorstel Nationale Bibliotheekkaart? Dat bleek het vaststellen van de brancheformule te zijn. De leden gingen akkoord.

Bestellen mag, maar hoeft niet. Er lag al een aanbod van NBD/Bibliion: 1,30 euro per stuk bij een minimale afname van 30.000 passen. BB- en netwerkdirecteuren om me heen dachten daar door hun veel grotere afname nog wel flink wat korting op te kunnen bedingen.

Niemand vroeg wat eigenlijk de feitelijke meerwaarde van zo'n 1 kB Mifare chip op de kaart is. Wat biedt RFID meer dan barcodes? Zijn er al pc's waar je een kaart in moet steken als je toegang tot afgeschermd gegevens wilt hebben? Of typ je gewoon een naam en wachtwoord (bijv. lidnummer) in? Domme vragen? - wk.

Programmaliijnen marsrouteplannen

De Nieuwsbrief van september meldde dat de VOB en het procesbureau aan de provincies programmaliijnen leveren voor de marsrouteplannen, gekoppeld aan de doelstellingen van de Aanvulling.

Deze programmaliijnen zijn:

- **Programmaliijn 1: Infrastructuur en ICT.** Deze lijn betreft het vormgeven van de landelijke gedigitaliseerde dienstverlening (Bibliotheek.nl) en de afstemming op digitale diensten op lokaal en provinciaal niveau.
- **Programmaliijn 2: Inhoudelijke beleid.** Deze lijn gaat over de beleidslijnen voor vernieuwing op het terrein van cultuur (culturele netwerken, cultuureducatie, leesbevordering, erfgoed), educatie (een leven lang leren), forum (sociale cohesie, inburgering), lezen (collectiebeleid) en informatie (overheids- en gezondheidsinformatie, kennissamenleving).
- **Programmaliijn 3: Professionalisering.** Deze betreft functievernieuwing en organisatieontwikkeling. De VOB ontwikkelt een branchebreed programma voor human resource management (HRM) en opleidingen.
- **Programmaliijn 4: Kwaliteitszorg.** Deze moet leiden tot implementatie van een landelijk systeem van kwaliteitszorg volgens het INK-model. Benchmarking is hierbij vanzelfsprekend.
- **Programmaliijn 5: Horizontale samenwerking.** Deze betreft het stimuleren van verbreding van de dienstverlening.

DOBB wil realisme bij BB-vorming Noord-Brabant

Het Directie Overleg Brabantse Bibliotheken (DOBB) heeft in een brief van 19 november 2004 aan de provincie Noord-Brabant over het marsrouteplan aangegeven op het gebied van *content in het netwerk* de volgende zaken belangrijk te vinden:

- Deelname aan AI@din ("als ultiem bewijs van vernieuwend informatiewerk");
- Uitpunten ("als uiting van onze nieuwe brede culturele opvatting");
- De Brabant-catalogus ("een uniforme database");

- Deelname aan de Virtuele Mediatheek ("als innovatief concept om de brug te slaan tussen school en bibliotheek").

Het DOBB vindt dat kennisteams van specialisten uit bibliotheken en het facilitair bedrijf de opdracht moeten krijgen hier projectmatig invulling aan te geven.

Het DOBB heeft ook *facilitaire netwerkprioriteiten* gesteld. Dat zijn:

- Provinciebreed organiseren van bibliotheekmarketing;
- Logistiek
- ICT-infrastructuur

Het DOBB bepleit om het facilitair bedrijf (FB, = de omgevormde PBC) de opdracht te geven hier uitvoering aan te geven.

De brief gaat vergezeld van een uitvoerige "Reactie op het marsrouteplan" d.d. 18 november 2004. Het DOBB zegt zijn netwerkvisie aanspreekbaar terug te vinden in het marsrouteplan.

Gratis lidmaatschap

Het DOBB vindt dat de provincie een rol zou kunnen spelen in de discussie over contributietarieven. "Nederland is een eiland van profijtbeginsel temidden van landen die contributievrijdom in hun vaandel hebben geschreven. In Scandinavische en Angelsaksische landen is gratis gebruik van openbare bibliotheken een groot goed. We zien dat gemeenten niet in staat zijn om over deze thematiek ideologisch na te denken. Het zou de Provincie sieren als ze zich in zou spannen voor een Brabants bibliotheekwerk dat gratis en voor iedereen toegankelijk is. Het zou het deelnemerspercentage en dus het bestaansrecht van bibliotheken ultiem stimuleren. De discussies die in vorige jaren hierover werden gevoerd zijn teloor gegaan in de storm van de herstructurering. De Provincie zou zich echter eigenaar van deze discussie moeten maken en tot visionaire ideeën moeten willen komen. Het zou bijvoorbeeld fantastisch zijn als Noord-Brabant als eerste Nederlandse provincie tot volledige contributie- en leengeldvrijdom voor bibliotheken zou geraken", aldus het DOBB.

Bibliobussen

Het DOBB bepleit ook aanvullende provinciale financiering voor bibliobussen. "Het DOBB deelt de visie van de Provincie dat het laten rijden van de bibliotheekbus hoort tot de kerntaak van de gemeente waar de bus zijn klanten opzoekt. Maar het is tevens zonneklaar dat diezelfde gemeente

niet beschikt over de middelen om de bus uit eigen zak te financieren. Een aanvullende financiering van de provinciale zorg voor de kleine kernen (Combifonds) is hier op zijn plaats. Het FB moet in opdracht van de basisbibliotheken straks de bussen laten rijden in de werkgebieden van de basisbibliotheken. Maar het is aan de Provincie om met de netwerkpartners blijvend na te denken over zin en financiering. Ten slotte zijn bibliobussen een hulpmiddel, geen alternatief voor hoogwaardige bibliotheekvoorzieningen", zegt het DOBB.

Minimumeisen

Het DOBB bepleit ook Brabantse minimumeisen voor bibliotheekgebouwen, professionaliteit en openingstijden: "Het zou goed zijn als de provinciale overheid samen met de bibliotheken tot een basale definitie zou komen om taken, functies en inrichting van de basisbibliotheek in beeld te brengen. Te gemakkelijk laten gemeentelijke overheden zich verleiden tot minimale financiering vanuit de beperkte visie op de bibliotheek als boekenkast. Er moeten Brabantse minimumeisen opgesteld gaan worden ten aanzien van gebouwen, professionaliteit en openingstijden. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de normeringen die reeds door de brancheorganisatie zijn opgesteld. De provinciale overheid kan een bovenlokale rol spelen in een debat dat blijvend gevoerd moet worden met alle overheden over nut en noodzaak van uitdagend bibliotheekwerk".

Inrichting netwerk

Over het netwerk zegt het DOBB: "De vraag naar de inrichting van het netwerk kan gemakkelijk beantwoord worden. Klein, efficiënt, professioneel en eigendom van de basisbibliotheken. De relatie met de Provincie kan helder geregeld worden door middel van een meerjarencontract, gekoppeld aan concreet beschreven doelen die vervat kunnen worden in een stelsel van prestatie/budgetafspraken. De contractuele opdrachtgeving naar het FB vloeit hier vanzelf uit voort.

Het FB heeft in het denken van het DOBB al een heldere plek gekregen: toevoegen van Brabantse meerwaarde waar noch het land noch de basisbibliotheken die kunnen bieden. Belangrijk zal vooral zijn de hoogwaardige kennis te organiseren die het netwerk nodig heeft om een kwaliteitsniveau

hoger te schakelen dan wat er nu reeds geboden wordt. De specialistische kennis die aanwezig is in zowel het FB als basisbibliotheken en grote steden wordt samengebracht in Brabantse kennisteam die projectmatige input leveren op de vernieuwing van de content in het bibliotheeknetwerk. Een deel van de netwerkgeden zal dienen ter facilitering van deze kennisteam".

Te kleine BB'en

Het DOBB stelt vast dat het provinciale budget dat vrij gemaakt moet worden voor vernieuwing van kerntaken onder druk komt te staan doordat de basisbibliotheken geen voldoende schaalgrootte krijgen. "Het FB moet een marktconform bedrijf worden dat op tarief- en projectbasis opdrachten van het netwerk binnensleept. In de praktijk echter zien we ontwikkelingen die geheel tegendraads zullen uitwerken waardoor de inzet van het provinciale budget ver onder het genoemde bedrag (van 5,4 miljoen) zal uitkomen. De Marsroute constateert namelijk zeer terecht dat de ontwikkeling naar basisbibliotheken een wending heeft genomen naar klein en fijn. Er komen teveel zogeheten kleinere basisbibliotheken die weliswaar een zelfstandige positie in kunnen nemen maar ten enen male niet over de middelen beschikken om een innovatieve rol te spelen. Het is daarom des te tragischer dat we onze ambities in een neerwaartse economische conjunctuur trachten vorm te geven. Het leidt tot compromissen om het bestaande in stand te houden". Het DOBB zegt verder: "We zien kleinere organisaties of clusters van nieuwe basisbibliotheken worstelen om het hoofd boven water te houden. Meer dan de helft zit onder het gemiddelde aan gemeentelijke subsidie, wat veel zegt over de afstand tussen de beste en de slechtst gefinancierde bibliotheken. In de Marsroute staan mooie woorden over innovatie en sociale cohesie maar het provinciaal bestuur zou zich evenzeer het lot van de kleine bibliotheken aan moeten trekken. Het is fantastisch dat de Provincie er naar streeft om de provinciale geldstroom in te zetten voor innovatie maar als het gevolg is dat de kleine bibliotheken straks ophouden te bestaan, dan is de ambitie om tot sociale cohesie in plattelandskernen en stedelijke kernen te komen ten dode opgeschreven. Wij koesteren ons te gemakzuchtig in het zonnetje van de Rijksinspanningen en het vertrouwen dat het wel goed komt met de compensatie van de wegvallende provinciale middelen. Het DOBB

erkent en onderschrijft de opvatting dat lokaal bibliotheekwerk lokaal gefinancierd moet worden. Maar tegelijkertijd zien we dat lokale overheden en dan vooral die in kleine gemeenten de broekriem aanhalen juist ten koste van de culturele en sociale cohesie. Ze zoeken de marges van de 11 euro per inwoner die op geen enkele manier kansen biedt aan bibliotheken om boven het operationeel bestaan uit te stijgen. De verschillen tussen goed en slecht gefinancierde basisbibliotheken in Brabant worden dan nog groter. Er komt niets van vernieuwing terecht als de herijking van het stelsel tot gevolg heeft dat de plattelandsbibliotheken teloor gaan door het wegvallen van een gezonde financiering. Het netwerk bestaat dan in feite niet meer, het zullen opnieuw de grote steden zijn die de vernieuwing trekken en niet het netwerk van krachtige basisbibliotheken. Het provinciale bestuur moet zich veel meer zorgen maken over de overlevingskansen van de kleine bibliotheken".

Twee snelheden

DOBB: "De risico's liggen op de loer. Momenteel is een aantal zichzelf oprichtende basisbibliotheken vooral bezig met overleven en zeker niet met slagvaardig vernieuwen. Optimisme is noodzakelijk maar realisme is dringend gewenst. We zitten straks met een afgeslankt FB dat staat te trappelen om opdrachten binnen te halen en een netwerkorganisatie met vrijgemaakt provinciaal geld maar geen netwerk om in te investeren. Dat zou een zeer slechte uitkomst zijn. Hier ligt o.i. een blijvende monitortask voor de provinciale overheid. Intussen constateren wij dat de basisbibliotheken zich in twee snelheden ontwikkelen:

1. De sterke nieuwe clusters die samen met de reeds bestaande zelfstandige bibliotheken innovatieve producten van het nieuwe FB verlangen.
2. En daarnaast de kleinere basisbibliotheken of basisbibliotheken met een geringere potentie die nog langere tijd de huidige PBC-producten nodig hebben voor hun primaire bedrijfsvoering.

In de opzet van het FB moet met deze twee snelheden rekening worden gehouden tot er alsnog fusies naar grotere clusters zullen plaatsvinden".

Nog weinig bereikt

Het DOBB constateert dat de provincie zich achter de in de aanhef genoemde prioriteiten

heeft gesteld, maar dat iedereen in de provincie zo druk bezig is met herstructureren en aansturen van geldstromen dat er inhoudelijk nog weinig bereikt is.

Collecties: efficiencydenken is ziekte

Het DOBB zegt over de boekcollecties: "In de Marsroute wordt een beeld geschetst van een samenhangend landelijk stelsel van boekvoorzieningen. Maar we houden onszelf voor de gek. We praten over een ideaalbeeld dat niet bestaat. Het denken over leenstelsels waarbij de boeken van steeds verder moeten komen is een afschuiven van een primaire verantwoordelijkheid. De digitale bibliotheek mag nooit een excuus zijn om de boekcollecties op afstand te plaatsen. Boeken horen dicht bij de burger te zijn. Het efficiencydenken is een ziekte die bibliotheken besmet heeft met wezensvreemde opvattingen over lenen op afstand. Bibliotheken moeten zorgen dat informatie dicht bij huis bereikbaar is zowel digitaal als fysiek. Het bestaan van een KB mag geen reden zijn zelf geen boeken te kopen. Daar is de KB niet voor. De openbare bibliotheek moet voorzien in de directe behoefte van bibliotheekgebruikers. Te gemakkelijk praten wij onszelf en onze klanten aan dat ze boeken kunnen reserveren en deze dan vanzelf wel een keer in bezit krijgen. Ondertussen jagen wij de klant op kosten en creëren wij ellendige wachttijden. We kunnen niet met zijn vijftien miljoen even een boekje bij de burens gaan lenen. We moeten ophouden onszelf aan te praten dat het wel een beetje minder kan. Het voorzien in goede boekcollecties moet een kerntaak van bibliotheken blijven, zeker in een tijd waarin steeds meer titels verschijnen. Natuurlijk brengen we accentverschuivingen aan ten faveure van de digitale bibliotheek maar de directe bereikbaarheid van goede boekcollecties in de eigen bibliotheek blijft een absolute voorwaarde. Het landelijk leenstelsel kan alleen bedoeld zijn voor bijzondere boektitels die als kostbare kleinoden in goede bibliotheken liggen opgeslagen. Het stelsel kan nooit een excuus zijn om zelf in gebreke te blijven. Het zou eerder beter zijn, in plaats van alles ver weg te organiseren, om dicht bij huis er voor te zorgen dat de basiscollecties ruim voldoende aanwezig zijn. Ook het FB kan hierin een rol spelen, kan efficiënt collecties laten rouleren die minder gangbaar zijn maar wel gewenst. Zonder boeken is de bibliotheek verloren. Brabant heeft een reputatie op het gebied

van collectioneren. Er is geen enkele reden om deze kwaliteit teloor te laten gaan".

WSF-taak

Het DOBB zegt verder: "Tegen deze achtergrond van een verdiepte collectioneringstaak moeten we tevens de WSF-taak blijven beschouwen. Er is geen enkele bibliotheek in Brabant die op een hoogwaardig niveau aan literatuurvoorziening doet, uitstijgend boven de directe vraag van de klant. Het zijn de WSF-bibliotheken die hierin van oudsher een kwaliteitsrol spelen. Daarnaast zijn het met name de WSF-bibliotheken geweest die het bibliotheekwerk tot vernieuwing brachten. Het is goed dat de Provincie de importantie van deze taken onderkent en de financiering blijvend ondersteunt".

Provinciale subsidie Noord-Brabant naar netwerk

Het is de intentie van de provincie Noord-Brabant om vanaf 2007 alle provinciale bibliotheekmiddelen (5,4 miljoen euro) voor het netwerk in te zetten met als doel vernieuwing te bereiken. Dat meldt provinciaal projectleider Eric Koopmanschap desgevraagd.

DOBB-secretaris Joep van Dijk zegt dat het DOBB op contractbasis afspraken zal maken over een aantal facilitaire taken die DOBB op netwerkniveau door het facilitair bedrijf (FB) uit willen laten voeren. Over drie taken is provinciebreed al eenstemmigheid en dat zijn:

- Logistiek/vervoer;
- Marketing;
- ICT-infrastructuur.

Volgend jaar komen de eerste gelden vrij als gevolg van saneringen bij de PBC plus een deel van de rijksmiddelen die de provincie centraal kan inzetten voor netwerktaken. Joep heeft goede hoop dat het DOBB in 2005 voor het eerst vernieuwingsgeld ter beschikking heeft om aan de bouw van het netwerk te besteden. Dit zal deels ingezet moeten worden om het netwerk te faciliteren en te verankeren en deels om aan de eerste echte producten te werken zoals Virtuele Mediatheek, AI@din, Brabantcatalogus en Cultuureducatie (Uitpunten en Marktplaatsen).

PBC-directeur Theo de Koning vertelt dat de eenstemmigheid over de drie genoemde facilitaire taken die op netwerkniveau uitgevoerd zullen worden bereikt is in overleg van de provincie, de PBC en het DOBB. Conform de afspraken tussen het DOBB en de PBC (toekomstig FB) worden deze taken op dit moment verder uitgewerkt.

SOOB en BOZH: integraal plan Bibliotheek.nl nodig

De Stichting Overleg Openbaar Bibliotheekwerk Noord-Holland (SOOB NH) en de Stichting Bibliothekenoverleg Zuid-Holland (BOZH) achten het van groot belang dat er een integraal provinciaal plan voor Bibliotheek.nl komt. Er is projectsubsidie bij beide provincies voor aangevraagd. Met zo'n plan kan er een kapstok worden gemaakt waarin zichtbaar wordt gemaakt welke (ideële) baten en kosten er per deelonderwerp zijn, hoe de kosten verdeeld kunnen worden en wat het netwerk daar voor rol in kan spelen. Door de integrale benadering, die volgens SOOB en BOZH ook op landelijk niveau nodig is, kan bekeken worden welke samenhang er is en welke prioriteiten gesteld moeten worden. Ook kan bekeken worden voor welke onderwerpen het zinvol is projectsubsidies uit de vernieuwingsmiddelen aan te vragen. De provincie Noord-Holland heeft inmiddels de voor het plan gevraagde subsidie toegekend. SOOB en BOZH hebben besloten voor het maken van het plan in zee te gaan met de Stichting Laurens.

SOOB koppelt projecten aan programmajnen

De Stichting Overleg Openbaar Bibliotheekwerk Noord-Holland (SOOB NH) heeft waardering uitgesproken over het concept-marsrouteplan van Noord-Holland. Wel is gevraagd meer geld op inhoudelijke verbeteringen en minder op structuur in te zetten, met name in 2007. De provincie heeft, zoals veel andere provincies, de door de VOB en het procesbureau aangereikte vijf programmajnen voor de inhoudelijke vernieuwing opgenomen in het marsrouteplan.

Op verzoek van de provincie heeft het dagelijks bestuur van de SOOB per programmaliijn aangegeven hoe al eerder vastgestelde projectaanvragen passen in de programmaliijnen. In Noord-Holland lopen onder vlag van de SOOB projecten Al@din (samen met Zuid-Holland) en kwaliteitszorg. Een subsidieaanvraag voor een project *Integraal provinciaal plan Bibliotheek.nl* is toegewezen. Voornemens zijn er voor projecten opleidingen, vervolg kwaliteitszorg en ledenwervingscampagnes. De SOOB-leden zijn daar 24 november mee akkoord gegaan.

Plan Bibliotheek.nl

In een wat aangeklede inhoudsopgave voor een nader te maken *provinciaal programma vernieuwing* heeft het db van de SOOB aan de provincie gemeld:

"Programmaliijn 1: Infrastructuur en ICT. De provincie heeft de **subsidieaanvraag voor het project Provinciaal plan Bibliotheek.nl** gehonoreerd.

Als dit plan klaar is, hebben de Noord-Hollandse bibliotheken in samenhangende vorm een middel in handen om prioriteiten te kunnen bepalen t.a.v. de beschreven onderdelen van Bibliotheek.nl. Dan kan ook bepaald worden voor welke onderdelen projectbeschrijvingen worden gemaakt en projectsubsidies worden aangevraagd. Ook kan worden vastgesteld wat er op de *short list* en wat op de *long list* thuishoort. Al@din is het eerste onderdeel van Bibliotheek.nl dat met steun van projectsubsidies van Noord- en Zuid-Holland is opgestart in beide provincies. Op 1 september 2005 loopt de projectperiode af. SOOB (en BOZH) zullen in de project-evaluatie aanbevelingen doen voor het vervolg.

De SOOB onderschrijft het uitgangspunt dat de netwerktaak van de PSO ten aanzien van automatiseringssystemen inhoudt dat de systemen hun gegevens moeiteloos kunnen uitwisselen en dat de PSO meerdere systemen kan ondersteunen. Graag brengt de SOOB advies uit over de keus voor een tweede en eventueel derde systeem.

Cultuur, educatie, informatie

Programmaliijn 2: Inhoudelijke beleidslijnen cultuur, educatie, informatie. Bibliotheken werken vaak al nauw samen met onderwijsinstellingen, culturele

instellingen en andere instellingen. Op dit vlak is er op gemeentelijk niveau wel grote diversiteit.

ProBiblio en de Openbare Bibliotheek Amsterdam hebben deskundige afdelingen die bibliotheken ondersteunen bij alle genoemde samenwerkingsvormen. Er zullen ook **projecten worden ontwikkeld die gericht zijn op digitaal gebruik van deze diensten.**

De SOOB wil een bevorderende rol spelen door **het regelmatig organiseren van themabijeenkomsten over en excursies naar "best practises" op dit gebied.**

Opleidingen

Programmaliijn 3: Professionalisering.

Samen met programmaliijn 1 (ICT) beschouwt de SOOB deze programmaliijn als de belangrijkste. Goed bibliotheekwerk staat of valt met adequaat opgeleid personeel en met instroom van jongeren. Het SOOB-bestuur is 24 november akkoord gegaan met een voorstel van het db voor een omvangrijk, meerjarig **project opleidingen**, waardoor het mogelijk wordt gemaakt dat elke basisbibliotheek(-in-wording) een aantal personeelsleden mee laat doen aan voor de managementontwikkeling en voor het inhoudelijk bibliotheekwerk relevante opleidingen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van door de VOB aanbevolen cursussen (afstemming van in Aanvulling Koepel-convenant beschreven taken van VOB op gebied van HRM- en opleidingsprogramma's en uitvoering op provinciaal niveau).

Vervolg kwaliteitszorg

Programmaliijn 4: Kwaliteitszorg en benchmarking.

De SOOB is bezig met een tweejarig project kwaliteitszorg. Het SOOB-bestuur is 24 november akkoord gegaan met een voorstel van het db voor een **vervolgproject: implementeren en verdere verfijning van kwaliteitszorg.**

De SOOB steunt de landelijke branche-formules van de VOB omtrent het rekening-schema, kostentoedeling en benchmarking.

Campagnes

Programmaliijn 5: horizontale samenwerking.

De SOOB kan zich geheel vinden in de stelling dat de rol van bibliotheken veel beter

zichtbaar moet worden gemaakt en dat de dienstverlening beter verkocht (gepromoot) moet worden.

Uit eigen middelen organiseert de SOOB in december 2004 en januari 2005 een omvangrijke ledenwerfcampagne. Er is een SOOB-campagnecommissie die hier uitvoering aan geeft. Een ProBiblio-promotieteam ondersteunt de campagne.

Het SOOB-bestuur is 24 november akkoord gegaan met een voorstel van het db om de campagnes structureel te maken. Er komt een projectaanvraag voor een omvangrijk, meerjarig **project ledenwerfcampagnes**. Hierin zal ook aandacht zijn voor behoud van bestaande leden (instrumenten relatie-beheer)".

Tot zover de notitie aan de provincie.

Het db van de SOOB gaat deze inhouds-opgave nader invullen en in de vorm van een concept-programma voor de vernieuwing voorleggen aan de leden.

Commentaar

Wet Specifiek Cultuur-beleid niet interessant?

In het novembernummer publiceerde ik een interview met de secretaris-directeur van de VOB, Jan-Ewout van der Putten. Op veel punten bleek hij het eens te zijn met door mij in de Nieuwsbrief verkondigde opinies. Over één onderwerp echter blijf ik met hem van mening verschillen: lid 3 van artikel 11b van de Wet op het Specifiek Cultuurbeleid. Dit luidt:

"Een lokaal netwerk bestaat uit door de gemeente bekostigde of in stand gehouden openbare bibliotheken;
een provinciaal netwerk bestaat uit een provinciale bibliotheekcentrale en de lokale netwerken in het gebied waarin deze werkzaam is;
het landelijke netwerk bestaat uit de landelijke voorzieningen van bibliotheekwerk en de provinciale netwerken".

In de Aanvulling (inmiddels officieel getekend) is blijven staan:
De Vereniging verbindt zich in het kader van de afspraken in het Aangangselsel bij het Koepelconvenant tot:

...

2. *het vormgeven en onderhouden van het landelijk netwerk van bibliotheken.*

In de in de ledenvergadering van 9 december aanvaarde brief aan OCW is hier als toelichting bij gezet:

"De Vereniging zal deze taak op zich nemen, waarbij zij er van uitgaat dat zij deze taken verricht mede gebruik makend van en in samenspraak met de provinciale netwerken van bibliotheken, die in het kader van de bibliotheekvernieuwing versterkt tevoorschijn komen".

Zoals ik meermalen heb betoogd, is de opdracht aan de VOB duidelijk in strijd met de Wet: *een landelijk netwerk van bibliotheken* is iets anders dan *een landelijk netwerk van de landelijke voorzieningen en de provinciale netwerken*.

In het interview gaf Jan-Ewout aan dat hij "dit, ook al is hij jurist, geen interessante discussie vindt" en dat de netwerken nogal ongelijksoortig zijn. Ook in de ledenvergadering van 9 december zei hij in antwoord op de vraag van Henk Middelveld waarom hier de wettekst niet gevolgd wordt dat de netwerken in verschillende stadia van ontwikkeling zijn.

Maar ik vind: er schuilt een grote wijsheid in het wetsartikel. Waar de genoemde netwerken er niet of onvolledig zijn hadden ze volgens de wet *al lang* moeten bestaan. Iedereen weet dat ze veelal beperkt zijn gebleven tot kleinere bibliotheken en PBC's en dat het nu zaak is overal *moderne* – d.w.z. kennis delen in plaats van machtsspelletjes spelen – netwerken te creëren waar alle basisbibliotheken aan mee doen met de wettelijk bestaande PBC/PSO als uitvoeringsorganisatie, zolang basisbibliotheken niet groot genoeg worden om de hele PSO te incorporeren.

Als je een discussie over een wettekst niet interessant vindt, moet je bij de Tweede Kamer krachtig bepleiten de wet te veranderen of in te trekken. Zolang die wet er is, is zij geldig. De positie van de PBC is *gewoon* wettelijk geregeld. Een wet gaat altijd nog *boven* een convenant of een aanvulling op een convenant. Kamerleden zouden OCW daar in een tijd van discussies over *waarden en normen* aan moeten houden. Een landelijk netwerk van bibliotheken zonder PBC's/PSO's is onwettig.

WK

Functiewijziging

ProBiblio zond 1 december bijgaand persbericht naar de bibliotheekmedia: "Vanaf 1 januari 2005 zal Wim Keizer niet meer werkzaam zijn als directiesecretaris en hoofd van het directiesecretariaat van ProBiblio. Wim blijft wel aan als ambtelijk secretaris van de Stichting Overleg Openbaar Bibliotheekwerk Noord-Holland (SOOB NH), de Stichting Bibliothekenoverleg Zuid-Holland (BOZH) en de Vereniging Provinciale Bibliotheek Centrales Nederland (Vereniging PBC's), die onlangs is opgegaan in het Netwerk van Directeuren (NvD).

Wim heeft besloten, in volledige samenspraak met alle betrokken partijen, om zijn functies binnen ProBiblio ter beschikking te stellen. Deze beslissing is een gevolg van zijn toegenomen werkzaamheden voor SOOB en BOZH. Daarnaast speelde de wenselijkheid om de rollen van ProBiblio en van SOOB en BOZH duidelijker van elkaar te scheiden.

Formeel blijft ProBiblio de werkgever van Wim, van waaruit hij secretariële ondersteuning blijft ontvangen. Ook zijn werkplek blijft ongewijzigd. Wim blijft bereikbaar via hetzelfde adres, telefoonnummer en e-mailadres.

Tot slot is – en blijft – Wim ook de redacteur van de *Nieuwsbrief Nieuw Bibliotheekwerk*, die op kosten van de gezamenlijke PBC's wordt uitgegeven".

Concentreren

Door het genoemde besluit, dat de formele bevestiging is van een in de loop van 2004 al informeel gegroeide situatie, kan ik mij verder concentreren op de ondersteuning van SOOB NH en BOZH. De provincies Noord- en Zuid-Holland verwachten een grotere rol van SOOB en BOZH in *vernieuwde, moderne provinciale bibliotheeknetwerken*, waardoor de beide (dagelijkse) besturen meer ondersteuning nodig hebben.

Zoals al eerder is bericht, blijf ik daarnaast voor de PBC's/PSO's de Nieuwsbrief maken.

Inmiddels heeft het voorlopige bestuur van de Vereniging Netwerk van Directeuren (NvD) besloten mij tot de eerste bestuursverkiezing in mei in te zetten als ambtelijk secretaris van de NvD. Vanaf de eerste contacten tussen Ver. PBC's, DOS en LDO

over samengaan in het NvD heb ik deze rol al vervuld.

De urenverdeling per week is vooralsnog: SOOB 16 uur, BOZH 12 uur, Nieuwsbrief 4 uur en NvD 4 uur.

WK

Colofon

De Nieuwsbrief Nieuw Bibliotheekwerk is een uitgave van de volgende 10 organisaties: Biblionet Groningen, Bibliotheekservice Fryslân, PBC Drenthe, Overijsselse Bibliotheekdienst, Bibliotheekservice Gelderland, PBC Utrecht, ProBiblio, Zeeuwse Bibliotheek, PBC Noord-Brabant en Bibliotheekhuis Limburg. De relatie tussen deze 10 organisaties en de redacteur is geregeld in een redactiestatuut.

Feiten en opinies

"Comment is free, but facts are sacred".

De feiten zijn de feiten. Die behoren zo correct mogelijk te worden weergegeven. Daar mag u mij op aanspreken.

Opinies, van wie dan ook, zijn maar opinies, maar wel beter naarmate ze meer op feiten steunen of althans niet met de bekende feiten in tegenspraak zijn.

Opinies mag u aanvechten. **Graag zelfs.** De bibliotheekvernieuwing verdient meer discussie in het openbaar.

Bent u het met opinies in deze Nieuwsbrief:

- helemaal niet eens;
- niet helemaal eens;
- een beetje wel eens;
- helemaal wel eens?

Laat het weten. Reacties en spontane bijdragen worden gepubliceerd. De enige eis is dat ze leesbaar zijn, niet te lang en niet in strijd met de Nederlandse Grondwet.

Ze mogen wel in strijd zijn met de Wet op het Specifiek Cultuurbeleid, het Koepelconvenant, het rapport-Meijer, de rapporten van de Raad voor Cultuur, OCW-nota's, VOB-beleidsnotities, PBC-notities, WSF-notities en notities van organisatie-adviesbureaus.

WK